

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Sítne in hominis potestate, ut se faciat prædestinatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

at, ut in physicis ostendi Disputatione vigesima primâ.

VI. Merita tantum in intentione, nihil possunt mereri. Dices merita solum sunt priora in intentione, quatenus scilicet efficaciter à Deo præfinitur; ut sic autem possunt esse causa ut in executione detur eorum intuitu prima gratia. Contra: merita, ut dixi, non operantur, nisi ut existentia, seu futura, sed per intentionem præcisè non sunt futura: nisi enim ulterius detur eorum causa productiva, non sunt futura, cum existentiam, seu futuritatem accipiant à causâ, & nisi hæc positâ, nunquam erunt futura.

VII. Causa vaga seu indeterminata perinde est ac nulla. Dices: Ipso facto quod Deus intendat, seu efficaciter velit merita, necesse est velit aliquam causam, per quam producantur, vult siquidem ut existant; ergo vult illa, quæ ad eorum existentiam sunt necessaria; sed aliqua causa ad hoc est necessaria: ergo. Jam verò quando ex vi alicujus causæ videntur futura, mereri possunt in executione ut hæc potius causa eorum detur, quam alia. Sed contra: redit namque prius argumentum: merita siquidem operari, seu movere Deum nequeunt, nisi ut futura, seu existentia, sed ex vi causæ vagæ existere nequeunt, magis quam ex solâ intentione, causa quippe vaga existere nequit, multò minùs operari. Contra secundò: jam enim meritum non est causa simpliciter cur detur prima gratia, sed solum secundum quid, ut scilicet hæc potius detur, quam alia. Videatur Disp. 21. Phys. citata: argumenta etenim, quibus illic contendo, mutuam prioritatem, ne divinitus quidem dari posse in rebus physicis, hæc eodem modo probant de moralibus. Sed de merito primæ gratiæ Disp. sequente, Sectione primâ iterum redibit sermo.

Causa vaga non magis dare potest existentiam, quam solâ potentia.

SECTIO TERTIA.

Sitne in hominis potestate ut se faciat Prædestinatum.

I. Certum est non posse hominem mereri primam vocationem. **S**I per facere se prædestinatum intelligatur mereri primam gratiam, seu vocationem & auxilium præveniens, jam duabus hisce Sectionibus ostensum est, non esse in hominis potestate ut se faciat prædestinatum; neque enim operibus per vires naturæ factis, ut Sectione primâ contra hæreticos declaravimus, neque meritis ex gratiâ procedentibus, ut præcedente Sectione diximus, hoc præstare potest, sed est merum donum Dei, gratuito nobis ex ejus beneficentiâ concessum.

II. His tamen non obstantibus, dico, in aliquo vero sensu posse hominem, suppositâ Dei gratiâ, facere se prædestinatum: ita Lessius Sect. 6. n. 75. Arrubal Disp. 77. cap. 1. & alii, contra Vasquez 1. p. d. 92. Alarcon hic, tract. 3. Disp. 4. cap. 7. & alios nonnullos.

III. Efficere potest homo, ut gratia ei data sit gratia Prædestinationis. Probatur: qui enim causa est cur gratia constituitur in ratione gratiæ prædestinationis, potius quam communis providentiæ, est causa cur prædestinetur: sed est in hominis potestate efficere ut gratia, seu vocatio, sit gratia prædestinationis: ergo: major videtur certa, gratia siquidem Prædestinationis denominatur formaliter talis à prædestinatione ultimâ, seu destinatione ad gloriam; qui ergo facit ut gratia illa, quæ independenter ab ipso datur, sit efficax, quod præstat, quisquis cum eâ concurrat & cooperatur, hic, inquam, est, simul cum divinâ gratiâ, causâ

R.P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

cur prædestinetur, seu cur gratia illa extrahatur à ratione generalis providentiæ, communi prædestinatis & reprobis.

Minor verò, quod scilicet in hominis potestate sit efficere ut gratia ei data sit gratia prædestinationis; probatur: in potestate siquidem cuiusvis est cooperari cum gratiâ, etiam finaliter: hoc autem si præstet, per merita ex hac gratiâ provenientia, gloriam consequetur; sed hoc est facere se prædestinatum, seu efficere ut hæc gratia sit gratia prædestinationis, & distincta à gratiâ data reprobis; hi enim licet cum gratiâ ad tempus cooperentur, in fine tamen deficiunt, & eadem operâ gratia in iis deficit à gratiâ prædestinationis.

A nobis itaque pendet, non quidem ut gratia illa, seu vocatio detur, sed ut data, sit gratia prædestinationis, cum quâ talis connotet conjunctionem cum voluntate dandi gloriam. Ad quam rem faciunt verba illa S. Petri Epist. 2. c. 1. v. 10. *Magis satagite, ut per bonâ opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Gratia ergo, seu vocatio juxta Apostolum, licet in donatione pendeat à solo Deo, ut tamen sit gratia prædestinationis, seu certò, vel ut vox græca sonat, firmiter inferens salutem, à nostrâ cooperatione pendet, & perseverantiâ. Cum ergo in cuiusvis potestate sit, ut per gratiam sibi à Deo datam salvetur, ita in ejusdem etiam potestate est efficere, ut Deus habeat voluntatem dandi ei gloriam, quod perinde est ac posse facere se prædestinatum.

Deinde, sicut in uniuscujusque potestate est, ut non prædestinetur; ita & ut, suppositâ gratiâ, prædestinetur; contrariorum enim eadem est ratio. Ad quam rem accommodatissima sunt verba S. Prosperi ad objectiones Vincentii cap. 12. *Illi, de quibus dicitur, ex nobis exierunt, &c. voluntate exierunt, voluntate ceciderunt, & qui præcisi sunt casuri, non sunt prædestinati; essent autem prædestinati, si essent reversuri, & in sanctitate permansuri.* Hac ille: cum ergo in eorum potestate fuerit ut, positâ gratiâ, reverterentur, & in sanctitate permanerent: fuit etiam in eorum potestate, secundum S. Prosperum, ut prædestinarentur. Plura hac de re Disp. sequente, sectione primâ.

Dices: Deus gratiam illam dat etiam ut efficacem: cum ergo in tantum gratia per nos sit gratia prædestinationis, in quantum est efficax finaliter, & hoc modo detur à Deo, penes Deum solum est efficere ut sit gratia prædestinationis, & consequenter ut homo prædestinetur. Respondetur Deum hoc sensu dare gratiam ut efficacem, quod nimirum in iis eam circumstantiis infundat, in quibus videt habiturum effectum. Totam ergo efficaciam in actu primo, seu vim operativam habet gratia à Deo, ut efficax tamen involvit, vel connotat nostrum consensum secundum: cum ergo in hominis potestate sit, ut cum gratiâ cooperetur, vel non cooperetur, cum consentiat liberè, in hominis quoque potestate est, ut reddat gratiam efficacem, non quod hoc solus possit, sed à Deo adjutus, ita tamen, ut homo etiam ad hoc concurrat. Sic loquitur Apostolus 1. ad Corinth. 15. v. 10. *Non ego, sed gratia Dei mecum.* Et S. Augustinus: *Qui, inquit, creavit te sine te, non salvabit te sine te.*

IV. Ostenditur penes hominem esse ut gratiam faciat ipse gratiam Prædestinationis.

V. Non est in nostrâ potestate, ut gratia detur, est ut sit efficax finaliter.

VI. Contrariorum eadem est ratio.

VII. Quo sensu Deus det nobis gratiam ut efficacem.

Qua ratione ab homine pendet gratia efficaciam.